

Kommuner og branche

klar med miljøvaredeklarationer til veje

Super ambitiøse klimahandlingsplaner skal bringe danske kommuner i front, når det drejer sig om at sikre et grønnere Danmark. Kommune efter kommuner kommer med klimaudspil, og asfaltbranchen er klar til at bidrage til, at vi kommer i mål med en netto-nuludledning af drivhusgasser. Det bidrag kan vi endnu bedre yde nu. Såkaldte miljøvaredeklarationer, på engelsk Environmental Product Declarations, er nemlig kommet til Danmark og nærmer sig i fuld fart vejområdet. De vil med stor sandsynlighed få betydning for alle, der indkøber eller arbejder med veje i kommuner, regioner og stat.

**AF ESKIL EMIL
KWEDÉRIS**

Projektleder cykel og vej
Københavns Kommune
PI78@kk.dk

AF ANDERS HUNDAHL

Direktør
Asfaltindustrien
a@asfaltindustrien.dk

Idenne artikel beskriver vi, hvad EPD'er er, hvordan man konkret og praktisk kan bruge dem i en kommune, de udfordringer indførelsen kan give i kommunerne, og hvilken værdi de kan tillægge. Vi tager udgangspunkt i de EPD'er, der er udviklet på asfalområdet og i Københavns Kommunes planer og tanker.

Fremtiden ér begyndt

Hvis du sidder og tror, at der vil gå lang tid, inden du i din kommune eller i din virksomhed behøver at sætte dig ind i alt det der med miljøvaredeklarationer, kan du godt tro om igen. Med Vejdirektoratet i spidsen er der sat fuld turbo på udviklingen, for direktoratet har meddelt, at man i udbuddene fra og med 2021 vil efterspørge produktspecifikke miljøvaredeklarationer for forskellige materialer, herunder asfalt. Og i branchen mærker vi en enorm efterspørgsel efter viden om, hvordan man kommer i gang.

I Københavns Kommune er man positive over for

udviklingen af branchespecifikke EPD'er. Det er også positivt, at der udvikles værktøjer til at udarbejde projektspecifikke EPD'er. Hvordan, EPD'erne skal bruges i mindre og mellemstore anlægsprojekter, er endnu ikke afklaret. En mulighed kunne være at kigge til Norge, hvor man i første omgang stillede krav til EPD'er på en række materialer og herefter indførte krav til værdierne på projektspecifikke EPD'er. For at få afdækket potentialet og anvendelsen, herunder særligt målbarhed og krav, vil en løsning for Københavns Kommune være at igangsætte en række pilotprojekter med sideløbende erfaringsopsamling. Med denne erfaringsopsamling samt erfaringsopsamling hos andre aktører vil man med fordel kunne oprette tværgående samarbejder bygherrer imellem og på tværs af branchens aktører.

En miljøvaredeklaration gør det nemt og sikkert at købe grønt

Skal du købe eller udbyde asfalt, kan du nu vælge en leverandør, der kan give dig en miljøvaredekla-

”

Hvis du sidder og tror, at der vil gå lang tid, inden du i din kommune eller i din virksomhed behøver at sætte dig ind i alt det der med miljøvaredeklarationer, kan du godt tro om igen.

ration som sikkerhed for, at du rent faktisk får klima for pengene. Og altså sikkerhed for at der ikke er tale om greenwash, hvor produktet blot er pakket ind i en smuk grøn indpakning uden indhold. En EPD er et dokument, der på få sider beskriver miljøpåvirkningen for fx asfalt opdelt på de forskellige faser i livscyklussen – fra udvinding af råstoffer over produktion, transport, udlægning og genanvendelse. Deklarationerne er lavet ud fra samme standarder, så du som indkøber eller projektleder kan sammenligne deklara-tioner fra dine forskellige bydende leverandører og vælge den leverandør, der tilbyder den største CO₂-besparelse. Alle formler, beregninger og grunddata, der ligger til grund for en miljøvaredeklara-tion, er verificeret af en uvildig tredjepart, så man kan altså ikke manipulere med tal-lene eller klimagevinsten.

Det er dyrt og tidskrævende for virksomheder og brancher at udvikle miljøvaredeklarationer. Derfor er det vigtigt, at kommunerne og alle andre nu prioriterer dem i deres grønne indløb. Frem for at forlange beskrivende hensigtserklæringer om miljøeffekter, har vi nemlig nu et solidt værktøj, der egner sig til en se-

riøs bedømmelse af grønne indkøb. Her giver miljøvaredeklarationer nu mulighed for en langt mere sikker og objektiv bedømmelse af tilbuddene – og hermed også mere lige vilkår for de bydende.

Konkret fokuseres der i Københavns Kommune på at tage de bæredygtige og innovative initiativer, der opstår i branchen, og sammentænke disse med allerede implementerede idéer. For eksempel arbejdes der på at have projekter, som både stiller krav til arbejdsmaskinernes drivmidler, cirkulær materialeanvendelse og nye materials miljøpåvirkning. Samtidig skal projekterne kunne opretholde den vanlige kvalitet, hvad angår projektering og udførelse. Ved at have et holistisk syn på bæredygtighed i anlægspro-

jekter håber Københavns Kommune at kunne påvirke branchen ved at give incitament, herunder økonomisk incitament, til at videreudvikle og implementere de bæredygtige initiativer.

Skal vi i Danmark nå i mål med at reducere CO₂-emissionen med 70 % frem til 2030 og til netto-nul i 2050, skal det offentlige og private gå sammen om systematisk og målrettet at følge en langsigtet og offensiv strategi for et grønnere samfund. Når ambitiøse kommuner inddrager vejnettet i deres klimahandlingsplaner kan vi sammen nå langt. Det gør vi blandt andet ved at tage miljøvaredeklarationer til os og få taget dem i brug – gerne allerede i år. ●

Forside til miljøvaredeklaration